

dnie wiadano gdzie nie dostaje tego rodzaju przemysłu, gdzie inny kwitnie, uniknionoby *niedostatku* i owych *przepętnień*, które w nieregularnym dziś biegu przemysłu tak często przytrafiają się, tak co liczby *producentów* jak też co do ilości *produktów*.

Co do sposobu wyboru *powołania*, niemożna wcale spuścić się w tym względzie ani na rodziców, którzy w powszechności uwodzą się ich towarzyskimi stosunkami; ani na dzieci, które nieznając rozmaitości dróg, nie są zdolne dobrze obierać, i rządzą się zwykle *przywidzeniem* a nie dojrzałym zastanowieniem. Pokazać się skłonny do doświadczenia; nieopierać się wyraźnemu wstrętowi i obrać zawód życia prosty i skromny dla każdego dziecka, które nie okazuje wysokich zdolności; to jest jedyne prawdziwość za którym rodzice postępować winni.

Lecz co do professyi i edukacyi, potrzeba, której ułedz muszą wszystkie inne, jest *zamożność* rodziców. Jest to prawo, częstokroć ślepe, ale nie oporem znieść je można; jedyń sposob rozsądnie mu ulegnąć. Praca dobrze kierowana, da majątek każdemu, gdy każdy zastosuje instrukcyę do swej *zamożności*.

Wszelka *nadzwyczajna* ofiara uczyniona przez familią aby jey dziecię jednym skokiem przebyło dwa lub trzy stopnie skali towarzyskiej, jest nieszczęściem dla dziecka które opanowały żądze wyższe nad jego *możność*; dla rodziców które kładą wielką różnicę między niem a sobą; dla społeczności która ma członka bez użytku. W tym to razie, wzywamy przezorności wielkiej, udzielen wzajemnych izdania doświadczonych mężów. Kładziemy tu jeszcze kilka uwag.

KLASSA BOGATA. Oświecać klasy wyższe którym brakuje jeszcze instrukcyi, a nadewszystko uczyć je przemysłu rolniczego i rękodzielnego jako też ekonomii polityczney; zatrudniać i żywić klasy niższe, to jest, podług nas, najlepsza polityka, której się trzymać należy.

KLASSA ŚREDNIA. Klasa średnia największą liczy ofiar jakże z niej czyni instrukcyja uniwersytecka. Z tej to klasy, tłumy młodzieży rzucają się do prawa, medycyny, malarstwa i t. d. a w braku przyzwoitych fundusów, tula się po miastach bez sposobu utrzymania się. Nie zostawiać nigdy młodzieży

ca samego, bez sposobu z talentem, iżby zajmował stopień w społeczeństwie, dopóki się dla niego nie znajdzie klientela; otóż czego rodzice klasy średniej nigdy uwagi spuszczać nie powinni.

KLASSA PRACOWITA. Klasą pracowitą należy obecnie zwrócić do rolnictwa od którego nadto się oddalila. Prawo mądrości i przyzwoitego postępu, jest starać się podnosić, nie zniżając posady, lecz *udoskonalać professyę*.

Dla zdziałania skuteczney eformy, najprostsza i najkrótsza podług nas jest droga następująca:

Napisać pewną liczbę programmatów któreby dopomogły rodzicom do wyrzeczenia względem wiadomości które mają być udzielone ich synom, stosownie do stanu który mają objąć, albo professyi której się mają chwycić.

Po uczynioném postanowieniu rodziców względem professyi, którą synowi swemu przeznaczają, wybór jednego z programmatów, będzie tegoż postanowienia logicznym wypadkiem.

Naczelnicy instytucyi, którzy od dawnego już czasu, sami z siebie, uważają za potrzebny system nauk zgodniejszy z dążeniem naszej epoki, usilnie chcący zasłużyć na szacunek rodziców, nie zaniedbują poddać się ich życzeniom dobrze określonym.

Czas reszty dokona. Tak wielkie jest w nim nasze zaufanie, iż zostawiamy mu wydoskonalenie naszych pomysłów. Uniwersytet uyrzawszy się zewsząd opuszczonym, zmuszony nakoniec będzie, pójść za danym popędem.

Tak więc reforma nauk uniwersyteckich, o tyle o ile tu ją wystawiamy, może być zdziałaną przez uczucie potrzeby. Tym to sposobem obyczaje powinny być zawsze praw zwiastunami.

Doniesienie.

Przybyli tu niedawno Artyści Muzykalni *St. Jean et Comp* którzy podług twierdzenia dzienników zagranicznych w wielu znaczniejszych miastach niemieckich i włoskich słyszani byli z wielkiem zadowoleniem, dadzą w przyszły czwartek to jest 8 b. m. w sali P. Knotza koncert na cytrze, gitarze i skrypcach. — Rzadkie ich i może jedyne w swoim rodzaju talenta potrafią zwrócić na siebie uwagę tutejszey publiczności i zasługują na wszelkie jey względy i protekcyę.